389L0618

7.12.89 *EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI* N:o L 357/31

NEUVOSTON DIREKTIIVI,

annettu 27 päivänä marraskuuta 1989,

säteilyvaaratilanteessa tarvittavia suojelutoimenpiteitä ja noudatettavia ohjeita koskevien tietojen antamisesta väestölle

(89/618/Euratom)

EUROOPAN YHTEISÖJEN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 31 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen, joka on tehty mainitun artiklan mukaisesti saatuaan lausunnon asiantuntijaryhmältä, jonka tieteellis-tekninen komitea on nimennyt jäsenvaltioiden tieteellisten asiantuntijoiden keskuudesta,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon(1),

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon(2),

sekä katsoo, että

perustamissopimuksen 2 artiklan b kohdassa vaaditaan yhteisöä laatimaan yhtenäiset turvallisuusmääräykset väestön ja työntekijöiden terveyden suojelemiseksi,

neuvosto on 2 päivänä helmikuuta 1959 antanut direktiivit perusnormien vahvistamisesta väestön ja työntekijöiden terveyden suojelemiseksi ionisoivasta säteilystä aiheutuvilta vaaroilta(3), sellaisina kuin ne ovat viimeksi muutettuina direktiivillä 80/836/Euratom(4) ja direktiivillä 84/467/Euratom(5),

direktiivin 80/836/Euratom 24 artiklan mukaisesti jokaisen jäsenvaltion on säädettävä, että säteilylle altistuville työntekijöille on tiedotettava riittävästi säteilysuojelusta,

mainitun direktiivin 45 artiklan 4 kohdan mukaisesti kunkin jäsenvaltion on säädettävä toimien laajuudesta onnettomuuden yhteydessä sekä toimivaltaisten viranomaisten toteuttamista toimenpiteistä ja väestön terveyden turvaamiseksi ja säilyttämiseksi tarvittavista keinoista, henkilöstöstä ja materiaalista,

on suotavaa tehdä yhteisön tasolla uusia lisäyksiä väestölle annettaviin tietoihin niiden alojen osalta, joita käsitellään jo tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27 päivänä kesäkuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/337/ETY(6) 6 artiklan 2 kohdassa ja tietyn teollisen toiminnan suuronnettomuuden vaarasta 24 päivänä kesäkuuta 1982 annetun neuvoston direktiivin 82/501/ETY(7) 8 artiklan 1 kohdassa, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 88/610/ETY(8),

kaikki jäsenvaltiot ovat allekirjoittaneet kansainvälisen atomienergiajärjestön (IAEA) yleissopimuksen ydinonnettomuuden nopeasta ilmoittamisesta,

yhteisönjärjestelyistänopeaksitietojenvaihdoksisäteilyvaaratilanteissa 14 päivänä joulukuuta 1987 tehdyssä neuvoston päätöksessä 87/600/Euratom(9) edellytetään, että jokaisen jäsenvaltion, joka päättää toteuttaa toimenpiteitä väestön suojaamiseksi joko ympäristössä havaittujen epätavallisen korkeiden säteilytasojen vuoksi tai sellaisen onnettomuuden seurauksena, josta aiheutuu tai saattaa aiheutua merkittävä radioaktiivisten aineiden päästö, on ilmoitettava toteutetuista tai suunnitelluista suojelutoimenpiteistä sekä väestölle tiedottamista varten toteutetuista tai suunnitelluista toimenpiteistä komissiolle ja niille jäsenvaltioille, joihin vaikutukset ulottuvat tai saattavat ulottua,

tietyt jäsenvaltiot ovat jo tehneet kahdenvälisiä sopimuksia tiedottamisesta, yhteensovittamisesta ja keskinäisestä avunannosta ydinonnettomuuden yhteydessä,

jonkin jäsenvaltion ydinlaitoksessa tapahtuvan onnettomuuden varalta olisi lisäksi edistettävä sellaisten asianmukaisten toimintatapojen omaksumista väestön keskuudessa, jotka lisäävät toteutettavien tai suunniteltavien varotoimenpiteiden tehokkuutta,

tämän vuoksi on tärkeää, että säteilyvaaratilanteen yhteydessä mahdollisesti altistuville väestöryhmille tiedotetaan asianmukaisella tavalla ennalta ja toistuvasti heitä varten suunnitelluista suojelutoimenpiteistä sekä noudatettavista toimintatavoista säteilyvaaratilanteen yhteydessä; tätä varten olisi säädettävä yhteisön tasolla tietyistä näille väestöryhmille tiedottamisessa noudatettavista yhteisistä periaatteista ja erityissäännöksistä,

(1) EYVL N:o C 158, 26.6.1989, s. 403
(2) EYVL N:o C 337, 31.12.1988, s. 67
(3) EYVL N:o 11, 20.2.1959, s. 221/59
(4) EYVL N:o L 246, 17.9.1980, s. 1
(5) EYVL N:o L 265, 5.10.1984, s. 4
(6) EYVL N:o L 175, 5.7.1985, s. 40
(7) EYVL N:o L 230, 5.8.1982, s. 1
(8) EYVL N:o L 336, 7.12.1988, s. 14
(9) EYVL N:o L 371, s. 30.12.1987, s. 76

olisi myös vahvistettava yhteisiä periaatteita ja erityissäännöksiä todellisen säteilyvaaratilanteen yhteydessä tosiasiallisesti altistuneelle väestölle annettavista tiedoista,

tiedonvälityksessä on otettava huomioon myös rajavyöhykkeillä asuva väestö, ja

tämän lisäksi on syytä pyrkiä lujittamaan kansallisella tasolla jo voimassa olevia toimenpiteitä ja väestölle tiedottamisen käytäntöjä säteilyhätätilanteen yhteydessä,

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I OSASTO

Tavoitteet ja määritelmät

1 artikla

Tämän direktiivin tarkoituksena on määritellä yhteisön tasolla väestölle tiedottamisen toimenpiteitä ja menettelytapoja koskevat yhteiset tavoitteet, joiden päämääränä on parantaa väestön suojelemista säteilyvaaratilanteen yhteydessä.

2 artikla

Tätä direktiiviä sovellettaessa säteilyvaaratilanteella tarkoitetaan kaikkia tilanteita:

1) jotka johtuvat:

   a) jonkin jäsenvaltion alueella 2 kohdassa tarkoitetuissa laitoksissa tai siinä tarkoitettujen toimintojen yhteydessä tapahtuneesta onnettomuudesta, josta aiheutuu tai saattaa aiheutua merkittävä radioaktiivisten aineiden päästö

      tai

   b) jäsenvaltion omalla alueella tai sen ulkopuolella sellaisten epätavallisen korkeasta radioaktiivisuustasosta, jolla voi olla haittavaikutuksia väestön terveyteen kyseisessä jäsenvaltiossa

      tai

   c) muista kuin a kohdassa tarkoitetuista onnettomuuksista, jotka sattuvat 2 kohdassa tarkoitetuissa laitoksissa tai siinä tarkoitettujen toimintojen yhteydessä, jotka aiheuttavat tai saattavat aiheuttaa merkittävän radioaktiivisten aineiden päästön tai

   d) muista onnettomuuksista, jotka aiheuttavat tai saattavat aiheuttaa merkittävän radioaktiivisten aineiden päästön;

2) joiden syy on 1 kohdan a ja c kohdassa tarkoitetuissa seuraavissa laitoksissa ja toiminnoissa:

   a) ydinreaktori, sijainnista riippumatta;

   b) ydinpolttoainekiertoon liittyvä laitos;

   c) radioaktiivisen jätteen käsittelylaitos;

   d) ydinpolttoaineiden tai radioaktiivisen jätteen kuljetus ja varastointi;

   e) radioisotooppien tuotanto, käyttö, varastointi, hävittäminen ja kuljetus maatalouden, teollisuuden ja lääketieteen sekä vastaaviin tieteen ja tutkimuksen tarkoituksiin

      ja

   f) radioisotooppien käyttö avaruuslaitteiden voimanlähteenä.

3 artikla

Tätä direktiiviä sovellettaessa ilmaisuilla "merkittävä radioaktiivisten aineiden päästö" ja "epätavallisen korkeat radioaktiivisuusarvot, jotka saattavat vaikuttaa haitallisesti väestön terveyteen" tarkoitetaan tilanteita, joiden seurauksena väestön altistus voi ylittää yhteisön säteilysuojelun perusnormien vahvistamisesta annetuissa direktiiveissä[1] säädetyt säteilyannoksien raja-arvot.

4 artikla

Tässä direktiivissä tulkitaan jäljempänä mainitut ilmaisut seuraavasti:

a) säteilyvaaratilanteessa mahdollisesti altistuva väestö:

   mikä tahansa väestöryhmä, jota varten jäsenvaltiot ovat laatineet toimintasuunnitelmia säteilyvaaratilanteen varalta;

b) säteilyvaaratilanteessa tosiasiallisesti altistunut väestö:

   mikä tahansa väestöryhmä, jota varten toteutetaan erityisiä suojelutoimenpiteitä säteilyhätätilanteen yhteydessä.

II OSASTO

Ennalta annettava tieto

5 artikla

1 Jäsenvaltioiden on valvottava, että säteilyvaaratilanteessa mahdollisesti altistuvalle väestölle tiedotetaan tilanteessa tarvittavista suojelutoimenpiteistä sekä toimintatavoista, joita on noudatettava säteilyhätätilanteessa.

(1) Katso erityisesti direktiivin 80/836/Euratom 12 artiklaa

2 Annettavaan tietoon on sisällyttävä vähintään liitteessä I esitetyt asiat.

3 Tämä tieto toimitetaan 1 kohdassa tarkoitetulle väestölle ilman eri pyyntöä.

4 Jäsenvaltioiden on saatettava tiedot ajan tasalle, tiedotettava niistä säännöllisesti ja aina kun niissä tapahtuu merkittäviä muutoksia. Tämän tiedon on oltava jatkuvasti väestön saatavilla.

III OSASTO

Säteilyvaaratilanteessa annettava tieto

6 artikla

1 Jäsenvaltioiden on valvottava, että säteilyvaaratilanteen yhteydessä tosiasiallisesti altistuneelle väestölle tiedotetaan viipymättä vaaratilannetta koskevista tiedoista, noudatettavista toimintatavoista ja tilanteessa tarvittavista suojelutoimenpiteistä.

2 Välitettävään tietoon on sisällyttävä ne liitteessä II esitetyt asiat, jotka liittyvät kyseiseen säteilyvaaratilanteeseen.

IV OSASTO

Säteilyvaaratilanteessa pelastustoimintaan mahdollisesti osallistuvillehenkilöille annettavat tiedot

7 artikla

1 Jäsenvaltioiden on valvottava, että 2 artiklan 2 kohdassa määriteltyjen laitosten henkilöstöön kuulumattomat ja/tai siinä tarkoitettuihin toimintoihin osallistumattomat henkilöt, jotka kuitenkin mahdollisesti osallistuvat pelastustoimiin säteilyvaaratilanteessa, saavat riittävää ja säännöllisesti ajan tasalle saatettua tietoa osallistumisen terveydelle aiheuttamista vaaroista ja tällaisissa tapauksissa tarvittavista varotoimenpiteistä; tätä tietoa annettaessa on otettava huomioon erilaiset mahdolliset säteilyvaaratilanteet.

2 Edellä tarkoitettuja tietoja on säteilyvaaratilanteessa täydennettävä aiheellisilla tiedoilla ottaen huomioon erityiset olosuhteet.

V OSASTO

Täytäntöönpanomenettely

8 artikla

Edellä 5, 6 ja 7 artiklassa tarkoitettuihin tietoihin on sisällyttävä myös maininta näissä artikloissa tarkoitettujen toimenpiteiden soveltamisesta vastaavista viranomaisista.

9 artikla

Edellä 5, 6 ja 7 artiklassa tarkoitettujen tietojen välittämismenettelyt sekä niiden vastaanottajina toimivat luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt määritellään kussakin jäsenvaltiossa erikseen.

10 artikla

1 Edellä 5 artiklassa tarkoitetut tiedot toimitetaan pyynnöstä komissiolle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden oikeutta toimittaa nämä tiedot muille jäsenvaltioille.

2 Jäsenvaltion 6 artiklan mukaisesti antamat tiedot toimitetaan komissiolle sekä niille jäsenvaltioille, joihin vaikutukset ulottuvat tai saattavat ulottua.

3 Edellä 7 artiklassa tarkoitettujen tietojen osalta säteilyvaaratilanteen kannalta aiheelliset tiedot toimitetaan pyynnöstä komissiolle mahdollisimman pian ja siinä määrin kuin se on käytännössä mahdollista.

VI OSASTO

Loppusäännökset

11 artikla

Tämän direktiivin säännökset eivät rajoita jäsenvaltioiden oikeutta soveltaa tai toteuttaa toimenpiteitä, joiden avulla taataan tässä direktiivissä edellytettävää täydellisemmän tiedon saantia.

12 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät toimenpiteet viimeistään kahdenkymmenenneljän kuukauden kuluttua sen antamisesta. Niiden on ilmoitettava tästä sekä näiden toimenpiteiden mahdollisista myöhemmistä muutoksista komissiolle viipymättä.

13 artikla

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 27 päivänä marraskuuta 1989.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

R. DUMAS

LIITE I

Edellä 5 artiklassa tarkoitetut ennalta annettavat tiedot

1 Perustiedot radioaktiivisuudesta ja sen vaikutuksista ihmiseen sekä ympäristöön.

2 Erilaiset säteilyvaaratilanteet ja niiden vaikutukset väestön ja ympäristön kannalta.

3 Väestön hälyttämiseksi, suojelemiseksi ja auttamiseksi säteilyvaaratilanteessa suunnitellut varotoimenpiteet.

4 Riittävät tiedot toimintatavoista, joita väestön olisi noudatettava säteilyvaaratilanteessa.

LIITE II

Edellä 6 artiklassa tarkoitetut säteilyvaaratilanteessa annettavat tiedot

1 Säteilyvaaratilanteessa tosiasiallisesti altistuneen väestön on jäsenvaltioissa etukäteen laadittujen toimintasuunnitelmien mukaan saatava nopeasti ja toistuvasti seuraavia tietoja:

a) tiedot kyseisestä hätätilanteesta ja mahdollisuuksien mukaan sen luonteesta (kuten alkuperästä, laajuudesta, todennäköisestä kehityksestä);

b) suojautumisohjeet, jotka voivat tapauksen mukaan:

— koskea erityisesti seuraavassa lueteltuja seikkoja: tiettyjen mahdollisesti saastuneiden elintarvikkeiden käytön rajoittaminen, yksinkertaiset puhdistus- ja dekontaminaatio-ohjeet, suositukset pysyä sisätiloissa, suoja-aineiden jakelu ja käyttö, evakuointijärjestelyt,

— sisältää tarvittaessa erityisohjeita tiettyjä väestöryhmiä varten;

c) kehotukset yhteistyöhön toimivaltaisten viranomaisten antamien ohjeiden ja pyyntöjen osalta.

2 Jos tilannetta edeltää hälytysvaihe, säteilyvaaratilanteessa mahdollisesti altistuvalle väestölle on jo tämän vaiheen aikana annettava tietoja ja ohjeita, kuten:

— kehotus kuunnella radiota tai televisiota,

— valmistavat ohjeet laitoksille, joille kuuluu erityistä kollektiivista vastuuta,

— suositukset erityisesti altistuville ammattiryhmille.

3 Näitä tietoja ja ohjeita on käytettävissä olevan ajan rajoissa täydennettävä kertaamalla radioaktiivisuutta ja sen vaikutuksia ihmisiin sekä ympäristöön koskevat perustiedot.
